

UNDERLAG: Samråd om EU:s ungdomsdialog och ungas inflytande

Skriftlig dokumentation från
Kulturdepartementets, Myndigheten för
ungdoms- och civilsamhällsfrågors, LSU –
Sveriges ungdomsorganisationers samt
NOD:s samråd 29 september 2022

Innehållsförteckning

- Innehållsförteckning..... 1**
- Deltagare 2**
- Inledning..... 2**
- Diskussioner..... 3**
  - Vad karakteriserar ett meningsfullt utbyte mellan ungdomsrörelsen och beslutsfattare enligt er? 3
  - Vilka förutsättningar för deltagande, både avseende det nationella och det europeiska samarbetet, är viktiga att belysa? 4
  - Vilka aspekter från den nionde cykeln vill ni särskilt ska framgå/belysas? 5
  - Vad anser ni bör tas med från tidigare cykler, framför allt från den åttonde cykeln, i det kommande arbetet? Vad bör inte tas med? 7
  - Vad anser ni bör tas vidare från den nionde cykeln in i den tionde? Alternativt inte tas vidare? 8
- Avslutning..... 10**

Deltagare

Organisationer som deltog i mötet:

- Europeiska Ungdomsparlamentet Sverige
- Förbundet Unga Rörelsehindrade
- KFUM Sverige
- RFSL Ungdom
- Sverigefinska Ungdomsförbundet
- Sveriges Elevråd

Inledning

Mattis Ekestaf, NOD, hälsade deltagarna välkomna och beskrev upplägget för dagens samråd.

Julia Bergström, Kulturdepartementet, berättade om syftet med samrådet: att samla in era erfarenheter, synpunkter och tankar angående processen med EU:s ungdomsdialog och den nionde cykeln, och hur den ska kunna förbättras.

Som bakgrund förklarade hon att i rådsstrukturen och inför arbete i rådsarbetsgruppen tas dokument fram som förhandlas av svenska ordföranden. Ett av dessa dokument är resolutionen för den nionde cykeln i EU:s ungdomsdialog. Detta är ett dokument som tas fram av det sista ordförandeskapet i varje cykel. Syftet med dokumentet är att sammanfatta den nionde cykeln och lyfta fram de aspekter som man vill framhålla särskilt, och även skicka detta vidare till nästa ordförandeskapstrio inför den tionde cykeln. Det svenska ordförandeskapet ämnar bland annat att försöka bidra till att utveckla processen med EU:s ungdomsdialog och framför allt fokusera på att öka transparensen och återkopplingen till ungdomsrörelsen i denna process.

Karin Persdotter, MUCF, berättade om myndighetens arbete i relation till EU:s ungdomsdialog. Hon förklarade att avdelningen för internationellt samarbete har i uppdrag att öka kunskapen och stärka delaktigheten i EU-frågor där de arbetar för att sprida och bredda deltagandet i EU:s ungdomsdialog. I detta har myndigheten ett nära samarbete med LSU.

Johan Gebo, LSU, tillsammans med Isak Öhrlund och Emma Wedner, Sveriges representanter i EU:s ungdomsdialog, berättade om deras arbete med dialogen. De förklarade att LSU är den aktör i Sverige som genomför EU:s ungdomsdialog i samarbete med MUCF. Den nionde cykeln har behandlat två av EU:s nio ungdomsmål: mål 3 –Inkluderande samhällen – samt mål 10 – Ett hållbart grönt Europa. I det arbetet ingår tre konferenser och även konsultationer för att få med den svenska ungdomsrörelsens och Sveriges ungas inspel i hur att uppnå målen och vilka utmaningar som finns.

Diskussioner

Vad karaktäriserar ett meningsfullt utbyte mellan ungdomsrörelsen och beslutsfattare enligt er?

Sammanfattning:

- Låga trösklar för deltagande gällande språk, plats och form för dialogen,
- Lyhördhet från makthavare,
- Förtroende för ungdomsrörelsens,
- Tillit till ungdomsrörelsens kompetens, inte enbart i ungdomsfrågor.

För ett meningsfullt utbyte är förutsättningarna för att delta grundläggande. När det handlar om själva formen för dialogen är det av vikt att säkerställa låga trösklar för deltagande. Detta innebär fler aspekter men framför allt är det viktigt att tänka på:

- Vilket språk som används: Kommunikationen kring ungdomsdialogen bör använda ett lättillgängligt och enkelt språkbruk. Det är viktigt att tänka på att tilltala alla barn och unga, inte bara högutbildade och väldigt insatta. Det finns också anledning att erbjuda tillgängligt material på fler språk än svenska.
- Platsen för dialogen: Mötesformen behöver vara inkluderande och möjliggörande, oavsett om det är fysiskt eller digitalt. När det gäller hybridmöten så medför det en särskild brist i tillgängligheten, även om det är ett bra sätt att möjliggöra deltagande. Därför är det extra viktigt att tänka över mötesformen och säkerställa bra teknik för att dessa ska vara inkluderande.
- Formerna för dialogen: Det är viktigt att tillgängliggöra alla delar i processen, så att det inte bara är de som är pålästa och väldigt insatta som kan delta.

Ett meningsfullt utbyte kräver även lyhördhet från makthavare. Till det behöver det finnas ett förtroende för ungdomsrörelsen och en tillit för ungdomsrörelsens kompetens. Det finns en tendens att inkludera ungdomsrörelsen när det gäller ungdomsfrågor, men det är dags att också tillfråga ungdomsrörelsen när det gäller fler sakfrågor.

Vilka förutsättningar för deltagande, både avseende det nationella och det europeiska samarbetet, är viktiga att belysa?

Sammanfattning:

- Säkerställa tillgängliga former för dialogen utifrån unga som en heterogen grupp,
- Information på ett tillgängligt språk,
- Långsiktiga finansiella förutsättningar för organisationer att arbeta med frågorna och möta förväntningar,
- Nå ut till alla samhällsgrupper, särskilt nationella minoriteter.

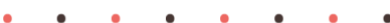
Mycket kring denna fråga återfinns i det tidigare svaret. Det är viktigt att säkerställa tillgängliga former för dialogen, exempelvis vad gäller mötestiden, platsen och språket. Unga är inte en homogen grupp och som förutsättningarna ser ut just nu i den nuvarande formen för ungdomsdialogen så är det enbart en begränsad del av ungdomsrörelsen som träffas.

När det kommer till språket är det av vikt att det inte blir allt för akademiskt. Det ska inte behöva krävas en högre utbildningsnivå för att kunna ta till sig informationen – det leder till höga trösklar.

Finansiering är en grundläggande förutsättning för att delta. Bland annat handlar det om att skapa långsiktiga finansiella förutsättningar för organisationer att jobba med frågorna och inte enbart i korta perioder precis inför en cykel. Detta för att skapa en bättre förutsägbarhet i arbetet. På samma sätt som man efterfrågar en långsiktig och konsekvent finansiering så efterfrågas även en konsekvent förväntansbild på ungdomsrörelsen, för att organisationens uppgifter ska kunna stå i linje med de förväntningar som finns både från det offentliga och från samhället i stort.

Vikten av att nå ut till alla samhällsgrupper belystes, och särskilt betonades att inte missa nationella minoriteter. Om dessa aktörer inte finns representerade i ett möte så glöms ofta de perspektiven bort. Det är av vikt att alla minoriteternas perspektiv får komma fram, och att de lyfts i EU-sammanhang. Hela Sverige måste representeras.

LSU underströk det som sagts och menade att organisationen har arbetat mycket för att nå ut brett i civilsamhället för att öka och bredda deltagandet. Det finns dock anledning att fortsätta förbättra och förenkla processen. Det är en central uppgift att få fler att vilja delta i ungdomsdialogen.

Vilka aspekter från den nionde cykeln vill ni särskilt ska framgå/belysas?

Sammanfattning:

- Säkerställ deltagande från nationella minoriteter och marginaliserade grupper,
- Tydligare arbete utifrån FN:s säkerhetsrådsresolution 2250,
- Tillit och resurser till den organiserade ungdomsrörelsen - särskilt i områden med lågt förtroende för det offentliga,
- Garantera grundläggande mänskliga rättigheter och stärk diskrimineringskyddet runt om i Europa,
- Att inkludera unga bör vara den springande punkten och att specificera volontärarbete blir en onödig begränsning,
- Frågan om ekologisk och social hållbarhet är akut och kräver en systemförändring för att möjliggöra för unga att leva hållbart
- Medskick kring dialogens utvecklingsmöjligheter:
  - Youth 2030:s toppmöten mellan makthavare och unga är ett bra exempel på nationell struktur,
  - Att möta målgruppen där de är, istället för att anordna ett möte eller konferens under ett tillfälle, på en plats.

Återigen nämndes vikten av att utgå från nationella minoriteters och marginaliserade gruppers perspektiv. I de kriser som präglat samhället senaste åren har dessa grupper många gånger varit de som påverkats mest, och dessvärre inte alltid fått höras. Deras deltagande måste säkerställas.

När det gäller Inkluderande samhällen är FN:s säkerhetsrådsresolution 2250 (Youth peace and security) ett bra ramverk som Sverige borde använda sig mer av. I denna lyfts bland annat deltagande, vikten av att satsa på preventiva åtgärder och aktiviteter, samt återintegrera arbetet för marginaliserade unga. Även partnerskap, när det gäller att nå inkluderande samhällen, bör vara centralt.

Vikten av att visa tillit till ungdomsrörelsen lyftes även under denna punkt. Där gäller det även att resurssätta den organiserade ungdomsrörelsen, särskilt i områden där tilliten till det offentliga är låg. I dessa områden är civilsamhällets arbete jätteviktigt, och goda resurser för att bedriva det arbetet är grundläggande.

I relation till inkluderade samhällen belystes den oroväckande trend av HBTQI-hat runt om i Europa som har fått ny kraft. I detta krävs en tydlig motkraft för att garantera grundläggande mänskliga rättigheter. Det är av vikt att gå från ord till handling när det gäller inkluderande samhällen. Diskrimineringskyddet måste stärkas runt om i Europa. Det får inte vara signalpolitik. Hot och hat-åtgärder samt en lagstiftning kring det är en önskvärd väg att gå.

I mål 10 Ett hållbart och grönt Europa specificeras att unga ska inkluderas i volontärarbete. Kring detta lyftes att detta blir en onödig begränsning och att formen egentligen inte behöver specificeras. Inkludering av unga ska vara den springande punkten.

LSU efterfrågade exempel på bra strukturer på nationell nivå som kan bidra med inspiration till utvecklingen av EU:s ungdomsdialog och den konferens kommer att anordnas i Sverige. Youth 2030 lyftes som ett bra exempel, där de arrangerat olika toppmöten mellan makthavare och unga med en bred inkludering. Det påtalades dock att det där förekommit vissa brister även i den inkluderingen. För att öka deltagandet lyftes möjligheten att möta målgruppen där de är, istället för att anordna ett möte eller konferens under ett tillfälle, på en plats. Att tänka otraditionellt kring mötesformerna kräver mer av arrangörerna men ger stora möjligheter att nå ut brett.

LSU gjorde ett inspel i frågan utifrån de konsultationer de genomfört. I relation till ekologisk och social hållbarhet är det många som särskilt lyft vikten av att säkerställa att hållbarhetsfrågan inte bara blir prat, utan resulterar i verkliga insatser. Frågan är akut och kräver systemförändringar – ungas möjligheter att leva hållbart är inte bättre än vad systemet tillåter. Det måste vara enkelt för unga att göra mer hållbara val.

Vad anser ni bör tas med från tidigare cykler, framför allt från den åttonde cykeln, i det kommande arbetet? Vad bör inte tas med?

Sammanfattning:

- Vikten av fysiska mötesplatser för unga,
- Lika villkor i dialogen mellan unga och makthavare,
- Sänk trösklarna gällande behovet av förkunskap,
- Skapa incitament och förutsättningar för ungdomsorganisationer att nå ut till unga på landsbygden.

Pelarna i Säkerhetsrådsresolution 2250 är ungas deltagande (equal acces to participation). I relation till det lyftes behovet av fysiska mötesplatser, såsom idrottshallar och scoutläger, som något grundläggande. I en digital värld är det ännu viktigare att kunna erbjuda unga det. Att möjliggöra ungas deltagande är också beroende av finansiering.

Dialogen bör ske på lika villkor oavsett om man är ungdom eller makthavare. Annars blir det inga bra dialoger – det måste finnas ett förberedande arbete som gör att man går in i dialogen på samma premisser.

Som nämndes tidigare i samrådet har vissa delar av ungdomsdialogen präglats av höga trösklar, där det bland annat krävs mycket förkunskaper. Frågan som avhandlas här är ett exempel på just en sådan fråga – den kräver stor förkunskap. Till detta påtalade LSU insikten om att det har saknats återkoppling i relation till ungdomsdialogen, dels till de organisationer som deltagit i tidigare cykler men också i sin helhet. Det påverkar det organisatoriska minnet och att inte kunna svara på frågan blir ett svar i sig.

En aspekt som lyftes i sjunde dialogen var möjligheter för unga på landsbygden och det tåls att påminnas om då det ofta glöms bort. Ofta är ungdomsorganisationernas verksamheter centrerat kring de stora städerna, där det exempelvis är lättare för föreningar att kunna bedriva sin verksamhet. Det bör skapas incitament för att dessa föreningar ska nå ut även till ungdomar på landsbygden. Det krävs rätt förutsättningar för att nå ut till dessa unga, och den möjligheten bör säkerställas.

Vad anser ni bör tas vidare från den nionde cykeln in i den tionde? Alternativt inte tas vidare?

Sammanfattning:

- För vidare arbetet med delaktighet i dialogen genom tydliga förväntningar samt genom finansiering,
- Arbeta holistiskt och preventivt genom att skapa arenor för unga att bygga sammanhang med varandra inför dialog med makthavare,
- Jobba förebyggande och kunskapsmässigt mot funkofobi,
- Koppla ungas inflytande till social och ekologisk hållbarhet – väva samman perspektiv,
- Förtydliga förväntningarna, både på deltagare men även vad deltagare kan förvänta sig av ett deltagande i dialogen,
- Fortsätt arbeta för att bredda dialogen,
- Säkerställ bra återkoppling – särskilt viktigt för det organisatoriska

Delaktigheten i dialogen är en viktig aspekt och det arbetet bör föras vidare. Tillgängligheten kan inte understrykas nog om ambitionen är att unga och ungdomsorganisationer ska kunna ge expertkunskap. Dels i förtydligandet av förväntningarna på ungdomsorganisationerna, dels i finansiering.

Gällande inkluderande samhällen behövs en holistisk syn. Vi behöver jobba med det preventiva arbetet – att skapa ett sammanhang där unga kan bygga upp tolerans, sammanhang, tillit och egenmakt bland sig själva. Det är svårt att gå direkt in i en dialog med makthavare om man inte sitter på självförtroendet. Finansiera och investera därför i arenor för att bygga upp tillit till den gemensamma gruppen först.

Att jobba förebyggande och kunskapsmässigt mot funkofobi av olika slag lyftes – det berör såpass många att det arbetet inte får stanna av. Grundorsaken behöver undersökas, varför det glöms bort och varför det uppstår.

LSU framhävde positiva aspekter som framkommit i konsultationerna vilka var diskussioner kring ungas inflytande och hur man kan koppla det till social och ekologisk hållbarhet – det har varit fördelaktigt att väva samman perspektiven. Det har även framkommit ett behov av att förtydliga vad dialogen syftar till och vilka förväntningarna är på civilsamhället. När det kommer till icke-organiserade unga, genom demokrativerkstäderna, är det av än större vikt att unga förstår vad man deltagit i och hur det tas vidare. Det finns ett behov av att förtydliga vad det finns för förväntningar på deltagarna i dialogen men också vad deltagare i dialogen kan förvänta sig att ens svar leder till och vad resultatet syftar till. Där har både de svenska aktörer som är involverade i arbetet, men också kommissionen i sig, ett viktigt arbete för att se till att alla arbetar mot samma mål i dialogerna.

Det riktades ett tack till LSU:s EU-representanter för deras arbete med konsultationerna, men även där poängterades att det behövs ett fortsatt arbete för att fullt ut lyckas med en bred dialog. Det vore exempelvis bra att vid ett och samma tillfälle bjuda in aktörer med likande målgrupper men med olika perspektiv. Dels för att verkligen ge en stark röst åt perspektivet men även för att mångfacetterad det.

LSU poängterade slutligen att det ses som särskilt viktigt från deras håll är att dialogen som förs med ungdomsorganisationer ska vara kontinuerlig fram till nästa representationspar, och det ses som särskilt viktigt att det blir en kontinuitet även vid överlämningen.

Ett sista medskick gjordes för att belysa vikten av återkoppling. Många förtroendevalda i ungdomsorganisationer byts ut med hög frekvens. Därför är det av stor vikt att anteckningar från samtliga möten skickas till alla organisationer som varit med så de kan föra den kunskapen vidare inom organisationen, för att främja kontinuiteten - från varje möte och från varje cykel.

Avslutning

Sandra Daniel, policyutvecklare för ungas inflytande i EU på LSU, betonade att det som sades i samrådet samt det som framkommit i EU:s ungdomsdiallog bidrar med stort värde i andra delar av LSU:s EU-relaterade arbete. Även om frågor handlar om ett specifikt ämne går det ofta att bredda perspektiven och hitta synergier i andra frågor.

Julia Bergström, Kulturdepartementet, förklarade att det just nu pågår arbete med att ta fram rådsresolutionen som nämndes tidigare. Även utfallen från den kommande ungdomskonferensen kommer att vara viktiga inspel till resolutionen, genom den finns det fortsatt möjlighet att bidra med perspektiv till dessa EU-dokument.

Samtliga arrangörer instämde i att deltagarna bidragit med viktiga medskick. Särskilt behovet kring tillgängligheten i dialogen och breddandet av deltagandet bland unga betonades. Det är ständiga utmaningar och det är ett viktigt arbete att fortsätta utveckla dessa områden.

Mötet avslutades.

Underlaget är framtaget av NOD:s kansli på uppdrag av Kulturdepartementet, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och LSU – Sveriges ungdomsorganisationer.

För frågor om underlaget, kontakta info@nod sverige.se

